

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČESKÝ KRUMLOV, PLEŠÍVEC 249

Platnost: 1.9. 2025

.....
podpis ředitele školy

.....
razítko školy

OBSAH

- 1. Základní údaje**
- 2. Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání**
- 3. Materiální, personální a ekonomické podmínky**
- 4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví**
- 5. Cíle výchovně vzdělávací práce**
- 6. Metody a formy výchovně vzdělávací práce**
- 7. Obsah výchovně vzdělávací práce**

1. Základní údaje

Školní družina Základní školy Český Krumlov, Plešivec 249 (dále jen ŠD)

Plešivec 249, 381 01, Český Krumlov

Vedoucí vychovatelka: Eliška Tonková, DiS.

Telefon: 778 527 212

E-mail: eliska.tonkova@zsplesivec.cz

www.zsplesivec.cz

Zřizovatel: Městský úřad Český Krumlov

2. Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

a) Přijímání

1. O přijímání účastníků do ŠD rozhoduje pověřená vychovatelka, ředitel či jeho pověřený zástupce.
2. Zařazení účastníka do ŠD probíhá na základě vyplnění přihlášky zákonným zástupcem.
3. Přihláška se odevzdává zpravidla do týdne od začátku školního roku
4. Přihlášku je možné získat z webových stránek ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249 nebo u vychovatelek ŠD.
5. Zákonní zástupci budou o přijetí či nepřijetí účastníka do ŠD vyrozuměni písemnou formou přes Bakaláře vedoucí vychovatelkou.
6. Počet přijatých účastníků je dán kapacitou ŠD. Přednostně jsou zařazováni do družiny žáci prvních, druhých ročníků, žáci, jejichž oba rodiče jsou zaměstnaní a žáci dojíždějící do školy z větší vzdálenosti.

b) Odhlašování

1. Odhlášení účastníka ze ŠD se provádí písemnou formou přes Bakaláře nebo e-mailem.
2. V kompetenci ředitele ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249 je vyloučení účastníka pro neplnění či hrubé porušení vnitřního řádu školní ŠD.
3. Důvodem vyloučení může být soustavné porušování kázně a pořádku v ŠD, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků, dlouhodobá, svévolná nebo neomluvená absence.

3. Materiální, personální a ekonomické podmínky

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání škola zřizuje tři oddělení ŠD. Každé je naplňováno do maximálního počtu 30 denně pravidelně docházejících zapsaných dětí.

1. Podmínky materiální:

- pro činnost ŠD jsou k dispozici tři kmenové místnosti
- ŠD používá ke své činnosti další prostory školy - tělocvičny, venkovní sportovní hřiště, cvičnou kuchyňku, odborné učebny apod., kde se žáci řídí provozními řády těchto učeben a prostor.

2. Podmínky personální:

- v oddělení Mraveniště, Včelín a Lvíčata pracují vychovatelky s dosaženým odpovídajícím vzděláním
- vytvářejí dětem otevřené, bezpečné a komunikativní prostředí
- připravují pestrý výchovně vzdělávací program
- podporují dodržování pravidel společenského chování, upevňují hygienické návyky dětí
- respektují rodiči nastavený životní styl, udržují s nimi písemný i osobní kontakt, vycházejí jim vstříc
- dbají na prezentaci družinové práce na veřejnosti

3. Podmínky ekonomické:

- provoz a vybavení ŠD materiálem hradí zřizovatel
- mzda vychovatelek je zabezpečena ze mzdových prostředků školy
- finanční prostředky jsou účelně využívány v průběhu celého školního roku

4. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

1. ŠD je při poskytování školských služeb povinna přihlížet k základním fyziologickým potřebám účastníků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.
2. ŠD zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví účastníků při poskytování školských služeb a poskytuje účastníkům a jejich zákonným zástupcům nezbytné informace k zajištění jejich bezpečnosti a ochrany zdraví.
3. Bezpečnost a ochranu zdraví účastníků při činnostech zajišťuje každá vychovatelka ve svém oddělení metodicky správným a plánovitým výběrem činností v jednotlivých zaměstnáních.
4. Účastníci se řídí pokyny vychovatelek ŠD, pravidly vnitřního řádu ŠD, školního řádu ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249.
5. Bez vědomí vychovatele/ky účastník neopouští oddělení ŠD.
6. Za účastníka, který byl ve škole, ale do ŠD se nedostavil, zodpovídá vychovatelka, nemá-li omluvenku od zákonného zástupce.
7. Doba pobytu ve ŠD se řídí údaji na přihlášce.
8. Účastník přihlášený do školní družiny je poučen o BOZP.
9. Účastník nesmí sám otevírat okna či jinak s nimi manipulovat. Účastník nesmí manipulovat s topením. Účastník nesmí sám zapínat a vypínat PC, projektor a jiné přístroje.

Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1. Je zakázáno nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek (alkohol, nikotinové výrobky, drogy) v areálu školy.
2. Za porušení zákazu budou uplatňována výchovná opatření.
3. Projevy šikanování mezi účastníky, tj. násilí, omezování osobní svobody, ponižování apod., kterých by se dopouštěli jednotliví účastníci nebo skupiny účastníků vůči jiným účastníkům nebo skupinám (zejména v situacích, kdy jsou takto postiženi účastníci mladší a slabší), jsou v prostorách ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249 a školní družiny a při akcích školní družiny přísně zakázány. Podle okolností ředitel ZŠ Český Krumlov, Plešivec 249 uváží možnost postihu účastníků, kteří tento zákaz přestoupí a bude o svých zjištěních informovat zákonné zástupce žáků.

5. Cíle a kompetence výchovně vzdělávací práce

Ve školní družině nejsou hlavní součástí výchovné práce vědomosti účastníků, ale zejména sociální dovednosti. Nejde o školní výkon účastníka, jde zejména o kvalitu jeho sociálních vztahů k vrstevníkům.

Výchovně vzdělávací proces ve školní družině přispívá k rozvoji klíčových kompetencí každého jedince. Cílem je navázat na základy položené ve vzdělávání předškolním a vhodně doplňovat kompetence získávané při výchově v rodině a školní výuce. Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti družiny a propojeno s reálnými životními situacemi. Soubor znalostí, schopností a dovedností slouží k vytváření postojů a hodnot.

Klíčové kompetence, které si dítě buduje v průběhu výchovně vzdělávacího cyklu ve školní družině:

- kompetence k učení /1/
- kompetence k řešení problémů /2/
- kompetence komunikativní /3/
- kompetence sociální a interpersonální /4/
- kompetence občanské a činnostní /5/
- kompetence k trávení volného času /6/

a) Kompetence k učení:

- učí se spontánně, ale také vědomě
- klade si otázky, hledá na ně odpovědi
- informace vybírá z různých zdrojů / sdělovací prostředky, literatura, vlastní i cizí zkušenost /
- samostatně pozoruje konkrétní jev /společenský, přírodní.../, vyvozuje z něj poučení
- získané vědomosti dává do souvislostí
- zkušenosti uplatňuje v praxi
- odhadne své schopnosti k dané činnosti
- započatou práci dokončí
- snaží se zdokonalit, hodnotit sám sebe /své pokroky i nedostatky/
- objektivně porovná výsledky své práce s výsledky práce vrstevníků, dokáže ocenit práci druhých

b) Kompetence k řešení problémů:

- dokáže rozpoznat závažnost problému
- odhadne svoje síly k vyřešení daného problému
- při řešení vychází z předchozí zkušenosti
- chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- spontánně vymýšlí řešení nová
- vysvětlí a obhájí svoje postupy při řešení problému
- dokáže uznat svoji chybu, dát přednost vhodnějšímu postupu, omluvit se

c) Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, rozšiřuje si slovní zásobu četbou, poslechem
- začíná kontakt přiměřeným pozdravem
- používá zdvořilostní fráze
- rozlišuje spisovnou a hovorovou řeč
- rozliší cizí jazyk od jazyka mateřského
- snaží se o aktivní naslouchání druhým, ale neskáče do řeči
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, otázky a odpovědi vhodně používá vyhledané či získané informace
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjádřit své pocity nejen řečí, ale i vhodnými gesty
- komunikace je kultivovaná, nepoužívá vulgarismy

d) Kompetence sociální a interpersonální:

- váží si sám sebe a svých dovedností, ocení přednosti druhých
- o svých činech samostatně rozhoduje a uvědomuje si odpovědnost za důsledky svého chování
- rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu
- nevhodným společenským jevům se dokáže bránit, nestydí se požádat o pomoc
- má přirozený respekt ke starším
- je ohleduplný, pomáhá mladším, hendikepovaným, není lhostejný k problémům druhých
- ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit, obhájit svůj názor, ale i podřídit se názoru většiny
- snaží se ovládnout emoce ve vypjatých situacích
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

e) Kompetence občanské a činnostní:

- účastní se plánování činností, rozhoduje se svobodně při jejich výběru na základě svých schopností a dovedností, aktivně se zapojuje, řídí svoji činnost a také ji hodnotí
- spoluvytváří pravidla společného soužití, dodržuje je
- váží si výsledků práce a úsilí druhých, záměrně je nepoškozuje
- uvědomuje si svoji spoluzodpovědnost za bezpečnost prostředí, ve kterém žije, podílí se na jeho vytváření a udržování
- je si vědom, že má svá práva i povinnosti, ctí práva druhých
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, práci dokončuje

f) Kompetence k trávení volného času:

- rozlišuje vhodné a nevhodné nabídky k trávení volného času
- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- vybírá si zájmové činnosti dle svých vloh
- rozvíjí své zájmy v individuálních i skupinových činnostech

6. Metody a formy výchovně vzdělávací práce

Zájmové vzdělávání, které provádí naše ŠD, probíhá především vlastní činností dětí, jejich komunikací s okolím a získávání vlastní zkušenosti. Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti, vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a sdílet se s ostatními.

Program je naplňován formou pravidelné činnosti /individuální, týmová práce a práce ve skupinách /, nabídkou odpočinkových i spontánních aktivit.

1. Metody používané při neřízené, spontánní, činnosti:

- pozorování, získávání zkušeností prožitkem
- experimentování, předvádění
- hra, individuální práce
- vlastní tvorba /ruční práce/, aktivizující hry
- práce ve dvojicích, ve skupině, partnerská „výuka“
- samostatné i skupinové řešení problémových situací
- hodnocení, sebehodnocení

Další metody používané při řízené činnosti:

- vyprávění, dramatizace, vycházka
- vyhledávání informací, řešení problémových situací
- rozhovor, diskuse, komunitní kruh, řízená diskuse v kruhu, skupinové sdílení
- prezentace výsledků a další

2. Formy práce při spontánní činnosti:

- odpočinek v klidové zóně, četba knih a časopisů
- tématické hry /domov, rodina, škola, doprava.../
- konstruktivní hry se stavebnicemi
- stolní hry, skládání puzzle obrázku a mozaiky
- volné kreslení, omalovánky, doplňovačky
- dramatizace pohádek

Formy práce při činnosti řízené:

- vycházky s pozorováním
- technické práce s různými druhy materiálu /papír, textil, karton, přírodniny, plast.../
- rukodělné práce s využitím různých výtvarných technik /kresba, malba, koláž, dekupáž, modelování, lepení, šití, kašírování.../
- besedy
- práce s knihou
- soutěžní hry, didaktické hry
- hudebně pohybové hry
- TV chvilky
- sportovní hry
- výukové programy na PC

- posiluje své slabší stránky s pomocí nadanějších vrstevníků, rozvíjí svoje nadání v činnostech, ve kterých vyniká
- rozvíjí si schopnost spolupracovat v týmu a nabízet využití svých předností v jeho prospěch

Každé dítě je nezaměnitelná individualita. K naplňování jednotlivých kompetencí v plné šíři dochází postupně, nestejným tempem, v průběhu celého výchovně vzdělávacího cyklu.

Oživením jsou příležitostné akce a projekty, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Součástí programu je i příprava na vyučování.

Při všech těchto aktivitách jsou respektovány požadavky na volný čas dítěte:

- požadavek pedagogického ovlivnění volného času, kdy vychovatelka navozuje a motivuje činnost a oceňuje výkony dětí
- požadavek dobrovolnosti, kdy se dítě zapojí do jemu přiměřené činnosti na základě vlastního zájmu a dobré motivace
- požadavek zajímavosti a zájmovosti, s prvky pestrosti a neotřelých postupů, odlišných od postupů vyučovacích
- požadavek aktivity, kde je činnost volena tak, aby v ní mohly být přiměřeně úspěšné všechny děti, aby se částečně podílely na tvorbě a přípravě činnosti, na její realizaci i hodnocení
- požadavek citlivosti a citovosti, který závisí na prožívání kladných emocí v průběhu i po hodnocení ukončené činnosti, ale také návazný pocit radosti objevování nebo překonání překážek
- požadavek seberealizace, neboť činností dítě objevuje svoje dobré stránky, je-li jeho snaha a jsou-li výsledky jeho práce kladně hodnoceny okolím

7. Obsah výchovně vzdělávací práce

Obsah výchovně vzdělávací práce, na základě požadavků pedagogiky volného času, navazuje na výuku ve škole, rozvíjí, prohlubuje a upevňuje vědomosti.

Děti se snaží objevovat věci z nového úhlu pohledu, získávané vědomosti analyzovat, dávat je do souvislostí, řešit nové situace, problémy:

1. ročník

1. Škola, třída
2. Rodina, povolání
3. Lidé a čas
4. Příroda
5. Zdraví a lidské tělo

2. ročník

1. Škola
2. Rodina, domov
3. Lidé a čas
4. Příroda
5. Člověk, výživa